

VENDIM
Nr. 207, datë 10.4.2019

**PËR PËRCAKTIMIN E AUTORITETEVE KOMPETENTE DHE TË
PROCEDURËS QË DO TË NDIQET PËR PËRMBUSHJEN E DETYRIMEVE TË
CAKTUARA NGA GJYKATA PËR TË MITURIN NË KONFLIKT ME LIGJIN**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të pikës 3, të nenit 102, të ligjit nr. 37/2017, “Kodi i Drejtësisë Penale për të Mitur”, me propozimin e ministrit të Drejtësisë, Këshilli i Ministrave,

VENDOSI:

I. Rregulla të përgjithshme

1. Ky vendim përcakton autoritetet kompetente dhe procedurën që ndiqet prej tyre në rastet kur gjykata urdhëron të miturin në konflikt me ligjin të përmbushë një nga detyrimet e caktuara në përputhje me nenin 102, të Kodit të Drejtësisë Penale për të Mitur.

2. Qëllimi i përmbushjes së detyrimeve të caktuara në pikën 1, të këtij kreu, është rishoqërimi, riintegrimi, rehabilitimi dhe parandalimi i rikryerjes së veprës penale ose e kryerjes së një veprë tjetër penale, duke i ofruar të miturit kujdes, asistencë dhe mbikëqyrje.

3. Autoritetet e caktuara në këtë vendim dhe procedura që do të ndiqet prej tyre janë të njëjta, pavarësisht nëse përmbushja e detyrimeve të caktuara jepet si dënim plotësues ose si dënim jo me burgim.

II. Autoritetet kompetente

1. Autoritet kompetent është organi ose institucioni shtetëror, strukturat në nivel qendror dhe vendor, që brenda fushës së veprimtarisë, sipas vendimit të gjykatës, ndjek/in përmbushjen e detyrimeve të caktuara ndaj të miturit në konflikt me ligjin.

2. Autoriteti kompetent caktohet nga gjykata, në varësi të natyrës së detyrimit që duhet të përmbushë i mituri në konflikt me ligjin.

3. Autoritetet qendrore, përgjegjëse për zbatimin e këtij vendimi, janë:

- a) Ministria e Drejtësisë;
- b) ministria përgjegjëse për çështjet e arsimit;
- c) ministria përgjegjëse për çështjet e punësimit, arsimit dhe formimit profesional;
- ç) ministria përgjegjëse për çështjet e shëndetit dhe mbrojtjes sociale;
- d) ministria përgjegjëse për rendin dhe sigurinë publike.

4. Zbatimi i detyrimeve të caktuara nga gjykata ndaj të miturit në konflikt me ligjin kërkon sigurimin e një bashkëpunimi efektiv ndërmjet strukturave dhe autoriteteve qendrore e vendore si dhe organizatave që mbrojnë të drejtat e fëmijës.

5. Drejtuesi i strukturës përgjegjëse për shërbimet shoqërore dhe drejtuesi i njësisë së mbrojtjes së fëmijës pranë organeve të vetëqeverisjes vendore përgatit e përditëson listat e autoriteteve kompetente dhe të personave përgjegjës dhe ia dërgon ato strukturave vendore të Policisë së Shtetit, Prokurorisë dhe seksionit/gjykatës përkatës.

6. Kriteret dhe procedurat e përzgjedhjes së personave përgjegjës janë të njëjta me ato të përfaqësuesve proceduralë, të përcaktuar sipas legjislacionit në fuqi për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës.

III. Autoritetet kompetente në nivel vendor

1. Autoritete përgjegjëse, në rastin e vendimit të gjykatës që i mituri në konflikt me ligjin të ndjekë arsimin e detyrueshëm ose, sipas rastit, një program mësimor, janë:

- a) drejtuesi i njësisë arsimore vendore, përgjegjës për arsimin parauniversitar;
- b) përfaqësuesi i njësisë arsimore vendore, përgjegjës për arsimin parauniversitar, që mbulon institucionin arsimor publik, ofrues të AFP-së (shkollat publike profesionale);
- c) mësuesi i klasës apo mësuesi kujdestar.

2. Autoritetet përgjegjëse, në zbatim të vendimit të gjykatës që i mituri në konflikt me ligjin të ndjekë një program të arsimit dhe formimit profesional, sipas ligjit për arsimin profesional, janë:

- a) drejtuesit e programeve mësimore të arsimit dhe të formimit profesional (AFP);
- b) personeli mësimdhënës i institucionit, ofrues të AFP-së.

3. Autoriteti përgjegjës, në zbatim të vendimit të gjykatës që i mituri në konflikt me ligjin të përmbushë detyrimet që rrjedhin nga marrëdhënia e punës, e siguruar nga programet sociale të nxitjes së punësimit, është drejtuesi i zyrës rajonale ose vendore të punësimit të Shërbimit Kombëtar të Punësimit.

4. Autoritetet përgjegjëse, në zbatim të vendimit të gjykatës që i mituri në konflikt me ligjin të ndjekë një program rehabilitues të trajtimit psikologjik ose mjekësor, përfshirë, sipas rastit, trajtimin detoksifikues nga përdorimi i alkoolit ose drogës, janë:

- a) shërbimet e shëndetit mendor për fëmijët dhe të rinjtë në nivel vendor ose qendror;
- b) drejtoritë/institucionet e kujdesit të shëndetit (specialistët e shëndetit, mjekët e spitaleve, mjeku i familjes);
- c) strukturat e mbrojtjes së fëmijës në njësinë e vetëqeverisjes vendore;
- ç) drejtoritë rajonale të shërbimit social shtetëror;
- d) Urdhri i Psikologut.

5. Autoritetet përgjegjëse, në zbatim të vendimit të gjykatës që i mituri në konflikt me ligjin të mos frekuentojë vende të caktuara dhe të shoqërohet me persona të caktuar, janë:

- a) shërbimi i provës;
- b) strukturat vendore të Policisë së Shtetit;
- c) ofruesit publikë e privatë të shërbimeve për fëmijët;
- ç) mësuesit;
- d) prindërit ose kujdestarët e të miturit.

IV. Bashkëpunimi i autoriteteve kompetente

1. Në rast se përmbushja e detyrimit të caktuar nga gjykata përfshin më shumë se dy autoritete kompetente, plani individual parashikon protokollin e komunikimit ndërmjet tyre dhe të bashkërendimit të veprimtarisë.

2. Autoritetet kompetente bashkëpunojnë me shoqërinë civile dhe organizatat jofitimprurëse, që ofrojnë shërbime në fushën e të drejtave të të miturve.

3. Nëse vendimi i prokurorisë apo gjykatës parashikon detyrimin periodik për raportim, drejtori i strukturës përgjegjëse për shërbimet shoqërore, në bashkëpunim me autoritetin përgjegjës lidhur me detyrimin e caktuar nga gjykata, përcakton në planin individual personin përgjegjës, që mban marrëdhëniet me gjykatën.

4. Në rastin e zbatimit të pikës 3, të këtij kreu, personi përgjegjës përgatit një raport me shkrim dhe, nëse çmohet e nevojshme nga prokuroria apo gjykata, mund të pyetet për ecurinë e përmbushjes së detyrimit të caktuar dhe marrjen e masave konkrete, rast pas rasti.

5. Raporti, sipas pikës 4, të këtij kreu, mbështetet në të dhënat e marra nga autoritetet e përcaktuara e të përfshira në realizimin e planit individual, në varësi të detyrimit të caktuar me vendim të prokurorisë apo gjykatës.

V. Procedura për zbatimin e vendimit të gjykatës për përmbushjen e një detyrimi të caktuar

1. Procedura për zbatimin e vendimit të gjykatës për përmbushjen e një detyrimi të caktuar përcaktohet në planin individual.

2. Drejtuesi i strukturës përgjegjëse për shërbimet shoqërore në nivel vendor dhe autoritetet përgjegjëse, të caktuara në vendimin e gjykatës, janë kompetente dhe përgjegjëse për miratimin e planit individual për të miturit në konflikt me ligjin, për përmbushjen e detyrimit të caktuar nga gjykata për të miturin në konflikt me ligjin.

3. Drejtuesi i strukturës përgjegjëse për shërbimet shoqërore në nivel vendor dhe autoritetet ose autoriteti kompetent, të caktuara nga gjykata për përmbushjen e detyrimit, në bashkëpunim me grupin teknik ndërsektorial, që funksionon në nivel bashkie ose pranë njësisë administrative të bashkisë, jo më vonë se 10 (dhjetë) ditë, nga marrja e këtij vendimi, marrin masa për të lehtësuar

e mbështetur zbatimin e planit individual për të miturin konkret, për realizimin e vendimit të gjykatës për përmbushjen e detyrimit/eve të caktuara.

4. Në hartimin e planit individual për të miturin në konflikt me ligjin, punonjësi për mbrojtjen e fëmijës ndjek parimet, garancitë dhe të drejtat e parashikuara në legjislacionin në fuqi për të drejtat e fëmijëve.

5. Në hartimin e planit individual për të miturin në konflikt me ligjin, për përmbushjen e detyrimit të caktuar, merren në konsideratë:

- a) mosha e të miturit;
- b) gjendja mendore dhe emocionale;
- c) nevojat e veçanta;
- ç) mënyra e jetesës dhe nevojat e tij, veçanërisht ato të lidhura me familjen;
- d) edukimi ose puna;
- dh) motivet e kryerjes së veprës penale;
- e) qëndrimi pas kryerjes së veprës penale;
- ë) rrethana të tjera, që ndikojnë në vendosjen e detyrimeve, dhe mbikëqyrjen e tyre.

6. Për hartimin e planit individual për të miturin në konflikt me ligjin merret mendimi i të miturit, sigurohet pjesëmarrja e tij, sipas parashikimeve të legjislacionit në fuqi, si dhe mendimi i prindit të të miturit në konflikt me ligjin.

7. Në hartimin e planit individual për të miturin në konflikt me ligjin mbahet në vëmendje kohëzgjatja e përmbushjes së detyrimit të caktuar në vendimin e gjykatës. Në asnjë rast, kjo kohëzgjatje nuk mund të kalojë kufijtë e caktuar në vendimin gjyqësor.

8. Format i planit individual për të miturin në konflikt me ligjin miratohet me urdhër të ministrit të Drejtësisë.

VI. Parime mbi trajtimin e të miturit gjatë zbatimit të planit individual

1. Gjatë zbatimit të planit individual për të miturin në konflikt me ligjin, sipas detyrimit të caktuar nga gjykata, i mituri trajtohet me dinjitet nga çdo individ e autoritet dhe informohet për të drejtat e tij dhe mjetet e ushtrimit të tyre.

2. Ndalohet çdo lloj dhune dhe ndëshkimi i të miturit si masë korrigjuese për përmbushjen e detyrimit të caktuar nga gjykata.

3. Të gjitha autoritetet, sipas këtij vendimi, kanë për detyrë të mbrojnë të dhënat personale sipas detyrimeve që përcaktohen në legjislacionin në fuqi për mbrojtjen e të dhënave personale.

4. Autoriteti kompetent dhe personi përgjegjës marrin masa për ruajtjen e konfidencialitetit të të miturit ndaj të tretëve.

5. Të miturit i garantohet ndihma ligjore e psikologjike falas, në përputhje me interesat, zhvillimin dhe aftësitë e fëmijës.

VII. Monitorimi/inspektimi i zbatimit të planit individual për të miturin në konflikt me ligjin

1. Monitorimi/inspektimi i rregullt i punës së autoriteteve, sipas këtij vendimi, kryhet nga strukturat kompetente, sipas natyrës së masës së caktuar.

2. Drejtuesi i strukturës përgjegjëse për shërbimet shoqërore në nivel vendor cakton punonjës in për mbrojtjen e fëmijës si përgjegjës për marrjen e masave për monitorimin e zbatimit të planit individual dhe të respektimit të të drejtave të të miturit.

3. Vëmendje e veçantë, gjatë monitorimit, i kushtohet përdorimit të forcës, kufizimeve, dënimeve disiplinore dhe formave të tjera të trajtimit të të miturit.

4. Në procesin e monitorimit mund të marrin pjesë edhe organizata që mbulojnë çështjet e drejtësisë për të miturit.

VIII. Njoftimi i planit individual për të miturin në konflikt me ligjin

1. I mituri, prindërit, përfaqësuesit ligjorë të të miturit marrin një kopje të planit individual brenda 24 (njëzet e katër) orëve, nga miratimi i tij.

2. Plani individual për të miturin në konflikt me ligjin përmban pasojat, në rast të moszbatimit të tij, dhe mënyrat e njoftimit të të miturit, prindërve dhe autoriteteve, rast pas rasti.

3. Një kopje e planit individual depozitohet në gjykatë.

IX. Përmbajtja e përgjithshme e planit individual

1. Plani individual për të miturin në konflikt me ligjin përmban, por jo vetëm:

1.1 njësinë e vetëqeverisjes vendore, pranë së cilës i mituri do të përmbushë detyrimin e caktuar nga gjykata, duke u kujdesur që kjo të jetë e njëjtë me vendbanimin e të miturit ose sa më pranë tij;

1.2 aktivitetet konkrete të të miturit për përmbushjen e detyrimit të caktuar nga gjykata;

1.3 të drejtat e të miturit në konflikt me ligjin, me qëllim përmbushjen e detyrimit të caktuar;

1.4 masa të tjera të veçanta, me qëllim përmbushjen e detyrimit të caktuar nga gjykata, të tilla si:

a) këshillim psikologjik;

b) kurse për menaxhimin e zemërimit;

c) trajtim të shëndetit mendor;

ç) mbështetjen e familjes për regjistrimin në gjendje civile;

d) mbështetje për përfshirje në skemën e ndihmës ekonomike;

dh) mbështetje për përfshirje në shërbimet e punësimit;

e) mbështetje për përfshirje në shërbimet shëndetësore;

ë) çdo ndërhyrje tjetër.

1.5 kohëzgjatjen e planit individual, duke caktuar datën e fillimit dhe të mbarimit;

1.6 komunikimin dhe njoftimet gjatë zbatimit të planit individual;

1.7 rregulla lidhur me ndryshimin e planit individual;

1.8 pasojat e moszbatimit ose të shmangies nga zbatimi i planit individual;

1.9 bashkëpunimin institucional dhe ndarjen e përgjegjësisë;

1.10 bashkëpunimin me shoqërinë civile;

1.11 të drejtën e ankimit;

1.12 përfundimin e përmbushjes së detyrimit të caktuar.

2. Plani individual për të miturin në konflikt me ligjin, sipas rastit, mund të përmbajë masa për mbështetjen e të miturit në çdo ndërhyrje që do të përmirësonte situatën familjare dhe rolin e familjes, dhe do të garantonte mbrojtjen e fëmijës brenda saj.

3. Plani individual për të miturin në konflikt me ligjin përfshin të dhënat dhe kontaktet e personit përgjegjës për ndjekjen e zbatimit të tij, si dhe të drejtat e detyrat e tij.

4. Plani individual për të miturin në konflikt me ligjin hartohet në 3 kopje origjinale, të cilat i vihen në dispozicion të miturit/përfaqësuesit ligjor, organit kompetent dhe personit përgjegjës, duke shënuar datën e miratimit dhe të përfundimit të tij.

5. Plani individual për të miturin në konflikt me ligjin nënshkruhet nga i mituri dhe personi përgjegjës.

X. Masa të menjëhershme

1. Në rast se i mituri nuk përmbush detyrimin/et e caktuara nga gjykata në përputhje me planin individual për të miturin në konflikt me ligjin, personi përgjegjës, sipas pikës 3, të kreut IX, të këtij vendimi, njofton menjëherë të miturin, prindin, përfaqësuesin ligjor, me qëllim marrjen e masave konkrete dhe zgjidhjen e rastit.

2. Në rast se i mituri, me gjithë masat e marra sipas pikës 1, të këtij kreu, nuk përmbush detyrimin e caktuar nga gjykata, personi përgjegjës vë në dijeni drejtuesin e zyrës së shërbimeve sociale pranë njësive vendore dhe punonjësën e Njesisë për Mbrojtjen e Fëmijëve, të cilët marrin masa të menjëhershme, sipas legjislacionit në fuqi.

3. Në rast se i mituri nuk zbaton planin individual për të miturin në konflikt me ligjin, autoriteti kompetent, punonjësi i zyrës së shërbimeve sociale pranë njësive të vetëqeverisjes vendore dhe punonjësi i Njesisë për Mbrojtjen e Fëmijëve marrin masa për të njoftuar në mënyrë të menjëhershme gjykatën.

XI. Veçoritë e përmbushjes së detyrimit për ndjekjen e arsimit të detyrueshëm ose një program mësimor

1. Autoriteti kompetent, veç parashikimeve të përgjithshme gjatë hartimit e zbatimit të planit individual për të miturin në konflikt me ligjin, mban në vëmendje:

a) nevojat e veçanta/individuale për fëmijën që nuk arrin rezultatet e pritshme, që synon programi mësimor i një klase të caktuar, me qëllim integrimin e tij në sistemin e edukimit;

b) përfshirjen në programet mësimore, që do të ndiqen nga i mituri dhe prindërit, duke i zhvilluar këto në bashkëpunim me të miturin e prindin;

c) masat konkrete për ofrimin e shërbimeve sociale dhe psikologjike brenda mjediseve të shkollës;

ç) masat me qëllim parandalimin e largimit nga shkolla para kohe të fëmijës;

d) masat e tjera, lidhur me ushqimin, pajisjen me libra dhe mjetet didaktike, transportin e të tjera, me qëllim parandalimin e braktisjes së shkollës për arsye ekonomike;

dh) personin përgjegjës që do të mbikëqyrë zbatimin e vendimit të gjykatës brenda mjediseve shkollore dhe, njëherazi, që do të kujdeset për parandalimin, trajtimin brenda shkollës dhe raportimin tek autoritetet përgjegjëse të situatave të dhunës, duke përfshirë edhe ato ndërmjet vetë fëmijës brenda shkollës (*bulizmi*);

e) personin përgjegjës, që do të mbikëqyrë të drejtën e fëmijës për t'u çlodhur, si dhe të drejtën për të marrë pjesë në aktivitete kulturore e artistike;

ë) detyrat e veçanta të mësuesve që japin mësim në këto klasa, lidhur me mbajtjen e dokumentacionit, raportimin e mbarëvajtjes, institucionin/personin ku bëhet raportimi dhe periodicitetin raportimit;

f) rolin e prindërve ose kujdestarëve ligjorë të të miturit.

2. Autoriteti kompetent mund të marrë masa të tjera për përmbushjen e detyrimit të caktuar nga gjykata, duke u bazuar në ligjin për arsimin parauniversitar, legjislacionin për të drejtat e mbrojtjes së fëmijës dhe aktet nënligjore në bazë dhe për zbatimin e tyre.

XII. Veçoritë e përmbushjes së detyrimit për ndjekjen e një programi të formimit profesional, sipas ligjit për arsimin profesional

Autoriteti kompetent, veç parashikimeve të përgjithshme, gjatë hartimit dhe zbatimit të planit individual për të miturin në konflikt me ligjin mban në vëmendje:

a) që programet e formimit profesional të zhvillohen në përputhje me legjislacionin në fuqi për arsimin dhe formimin profesional në Republikën e Shqipërisë;

b) pajisen e të miturit me certifikatën përkatëse pas përfundimit të kurseve/ programeve profesionale të ofruara nga këto institucione.

XIII. Veçoritë e përmbushjes së detyrimeve që rrjedhin nga marrëdhënia e punës e siguruar nga programet sociale të punësimit

1. Autoriteti kompetent, veç parashikimeve të përgjithshme, gjatë hartimit dhe zbatimit të planit individual për të miturin në konflikt me ligjin, në zbatim të këtij detyrimi, mban në vëmendje se:

a) ndalohet marrja në punë e fëmijës nën moshën 16 vjeç. Përfshirë, fëmijët nga mosha 15 deri në 16 vjeç mund të punësohen gjatë pushimeve shkollore vetëm në punë të lehta, sipas përcaktimeve të bëra në nenin 99, të Kodit të Punës;

b) fëmija mund të kryejë punë të lehta, që nuk dëmtojnë shëndetin, formimin e tij ose e largojnë atë nga shkolla, sipas përcaktimeve të parashikuara në Kodin e Punës;

c) i gjithë dokumentacioni në lidhje me marrëdhëniet e punës plotësohet me ndihmën dhe këshillimin ligjor përkatës.

2. Autoritetet përgjegjëse veprojnë në përputhje me dispozitat e Kodit të Punës dhe të legjislacionit në fuqi për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës.

XIV. Veçoritë e riparimit të dëmit civil

Autoriteti kompetent, veç parashikimeve të përgjithshme, gjatë hartimit e zbatimit të planit individual për të miturin në konflikt me ligjin, në zbatim të këtij detyrimi, mban në vëmendje:

a) mundësitë ekonomike të të miturit e të prindërve të tij;

b) mënyrën e reagimit të të miturit pas kryerjes së dëmit dhe marrjen e masave prej tij për të minimizuar pasojat e dëmit;

c) gatishmërinë e të miturit për të kompensuar dëmin me dëmshpërblim në të holla ose në natyrë, nëpërmjet kryerjes së një shërbimi, veprimi, pune ose aktiviteteve të tjera kompensuese;

ç) aftësitë për kryerjen e detyrave të veçanta;

d) mënyrën dhe mjetet e riparimit të dëmit civil.

XV. Veçoritë e përmbushjes së detyrimit për ndjekjen e një programi rehabilitues të trajtimit psikologjik ose mjekësor, përfshirë, sipas rastit, trajtimin detoksifikues nga përdorimi i alkoolit ose drogës

Autoritetet përgjegjëse, në ndjekjen e një programi rehabilitues të trajtimit psikologjik ose mjekësor, përfshirë, sipas rastit, trajtimin detoksifikues nga përdorimi i alkoolit ose i drogës, përfshijnë në veprimtarinë e tyre edhe planin individual për të miturin në konflikt me ligjin:

a) përgatitjen e një raporti në lidhje me gjendjen e të miturit në momentin e mbërritjes në institucion, si edhe ecurinë e tij deri në përfundimin e programit rehabilitues;

b) ndjekjen e një programi/plani rehabilitues të trajtimit psikologjik ose mjekësor, përfshirë, sipas rastit, trajtimin detoksifikues nga përdorimi i alkoolit ose drogës, të kombinuar me:

i) këshillim;

ii) punë grupi;

iii) terapi;

iv) kurset me natyrë psikologjike për menaxhimin e inatit, të nervozizmit dhe të gjendjeve të tjera agresive;

v) plan të aktiviteteve kulturore/sportive;

vi) plan të aktiviteteve integruese/formuese/argëtuese.

XVI. Veçoritë e përmbushjes së detyrimit për të mos frekuentuar vende të caktuara dhe për të mos u shoqëruar me persona të caktuar, të cilët mund të ndikojnë negativisht në sjelljen dhe edukimin e tij

Autoriteti kompetent, veç parashikimeve të përgjithshme gjatë hartimit dhe zbatimit të planit individual për të miturin në konflikt me ligjin, në përmbushjen e këtij detyrimi mban në vëmendje:

a) që të përfshijë shpjegime dhe këshillim të herëpashershëm të të miturit lidhur me sjellje që ndikojnë negativisht në edukimin e tij;

b) përcaktimin e vendeve që nuk duhet të frekuentohen nga i mituri;

c) një listë të personave me të cilët i mituri nuk duhet të shoqërohet;

ç) bashkëpunimin e ngushtë me familjen, shkollën dhe shoqërinë civile, veçanërisht në mbikëqyrjen nga ana e tyre të përdorimit të mjeteve të teknologjisë së informacionit dhe informacionit të transmetuar në rrugë elektronike.

XVII. Dispozita të fundit

Ngarkohen Ministria e Drejtësisë, ministria përgjegjëse për çështjet e arsimit, ministria përgjegjëse për çështjet e punësimit, ministria përgjegjëse për çështjet e shëndetit dhe mbrojtjes sociale për fëmijët, ministria përgjegjëse për rendin dhe sigurinë publike si dhe njësitë e vetëqeverisjes vendore për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

ZËVENDËSKRYEMINISTËR

Erion Braçe